

(§§ 232, 233 c. ř. s.). Rozhoduje tu jen stav formální (procesuální), jak se na venek jeví. Stanovisko to odpovídá i účelu zákona, aby nejen strany nevedly o téměř nároku, opřeném o týž právní důvod, několik sporů, ale aby též z veřejného zájmu nemusily se soudy touž věcí několikráte obírat a bylo se vyvarováno možného vydání dvou neb více rozhodnutí sobě odporujících (srov. na př. čís. 2788 a 3783 sb. n. s.). Rozpor mezi skutečným a formálním stavem ve sporu již dříve zahájeném náleží řešiti v onom sporu a nemůže se soud, který ve druhém sporu řeší jen otázku zahájené rozepře rozporem tím obírat, protože vůbec nemůže v druhém sporu odstraniti skutečnost, že žaloba taková tu jest a spor o ní ve skutečnosti se již vede (srov. také rozh. čís. 216 a 3783 sb. n. s.). Že první spor byl ponechán v klidu, na věci nic nemění, když rozepře přes to zůstává zahájena (§ 232 c. ř. s.) a k návrhu kterékoliv ze stran může býti opět obnovena (§ 169 c. ř. s.). Ani otázkou případné zmatečnosti ve sporu prvním (§ 477 čís. 4 nebo 5 c. ř. s.) nemůže se soud v druhé rozepři zabývat. To vše náleží do rozepře první. Neprávem tudíž uložil rekursní soud soudu prvému, aby zjišťoval okolnosti, zda předchozí spor zn. Ck 189/29 byl žalobkyní ve skutečnosti veden, když bylo nesporno a z příslušných spisů zjištěno, že se spor mezi týmiž stranami o téměř předmětu formálně již vede.

Čís. 14143.

Nárok na slevu z nájemného podle druhé věty § 1096 obč. zák. nelze posuzovati podle obecných předpisů o správě (§§ 922 a násl. obč. zák.). Neplatí proto pro uplatnění nároku propadná lhůta § 933 obč. zák. Bylo-li nájemné zapláceno předem, jest nárok na poměrné vrácení činže nárokem z bezdůvodného obohacení podle § 1435 obč. zák., jenž se promlčuje v řádné lhůtě § 1479 obč. zák.

(Rozh. ze dne 7. února 1935, Rv I 2167/32.)

Žalobce zaplatil žalované na nájemném předem na dobu 5 let od 1. listopadu 1925 do 31. října 1930 30.000 Kč. Tvrdě, že najatý byt nebyl zařízen tak, jak bylo vymíněno, domáhá se podle § 1096 obč. zák. přiměřené slevy nájemného v poměru menší upotřebitelnosti bytu za dobu, po kterou byt ten obýval. Žalovaná proti žalobnímu nároku namítla mimo jiné, že žalobou uplatňovaný nárok je v podstatě nárokem ze správy podle § 922 obč. zák., jehož se již žalobce nemůže domáhati, ježto jej neuplatňoval ve lhůtě uvedené v § 933 obč. zák. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

S hlediska dovolacího důvodu nesprávného právního posouzení věci jest řešiti otázku, zda žalobní nárok, opřený o předpis § 1096 věta druhá obč. zák., je nárokem ze správy podle § 922 a. d. obč. zák. a zda tudíž jeho uplatnění podléhá lhůtě stanovené v § 933 obč. zák., či nikoliv. Z důvodu vadnosti najatého předmětu poskytuje zákon nájemníkovi různé nároky, mezi nimi také podle zvláštního ustanovení § 1096 obč.

zák. v doslovu III. dílčí novely nárok na osvobození od nájemného, je-li věc pronajata při odevzdání tak vadná, nebo stane-li se za trvání nájmu tak vadnou, že se nehodí k vymíněnému užívání, a to po dobu neupotřebitelnosti a podle jejího rozsahu. Při tomto nároku na srážku z činže podle 2. věty § 1096 obč. zák., — kterého se nájemník nemovité věci ani předem vzdáti nemůže, a při němž činže se snižuje již podle zákonného předpisu v mezích zákonem vyslovených po dobu neupotřebitelnosti a podle jejího rozsahu —, neplatí lhůty § 933 obč. zák., třeba, že jde o zvláštní druh správy při věcných nájmech za způsobilost najaté věci k ujednanému užívání. Jde to zcela jasně na jevo z motivů k III. dílčí novele str. 311 a 312, kde se mimo jiné praví, že použití všeobecných ustanovení o správě podle § 922 a. d. obč. zák. mělo by tu problematickou cenu, a že lhůty § 933 obč. zák. by byly při ponenáhlu vznikajících vadách málo praktickými. Kromě toho jde v souzeném případě, kde činže byla zaplacená ku předu, a kde se nájemník domáhá vrácení části zaplacené činže v poměru neupotřebitelnosti a jejího rozsahu, o nárok z bezdůvodného obohacení podle § 1435 obč. zák., jenž se promlčuje teprve v řádné lhůtě promlčecí (§ 1479 obč. zák.). Právem proto vyslovil odvolací soud, že pro uplatňování žalobního nároku neplatí tříletá propadná lhůta uvedená v § 933 obč. zák.

Čís. 14144.

Stal-li se postup jen k inkasu, nepozbyl postupitel práva, by s pohledávkou disponoval a ji zažaloval.

(Rozh. ze dne 7. února 1935, Rv I 1818/33.)

Srov. sb. n. s. čís. 2227, 10.057, 10.765, 11.213, 11573.

Žalobce Oskar K. dodal žalovanému Františku S-ovi zboží za 432 Kč a současně s dodáním zboží mu vždy zaslal celkem 5 faktur, na nichž byla doložka, že pohledávka, na faktuře uvedená, byla postoupena záložně v K. První soud uznal podle žaloby, již se žalobce Oskar K. domáhal zaplacení za dodané zboží, vzav za prokázáno, že zažalovaná pohledávka nebyla žalobcem postoupena záložně v K. do vlastnictví. Odvolací soud k odvolání žalovaného změnil napadený rozsudek a žalobu zamítl z těchto důvodů: První soud zjistil správně, že na fakturách je další doložka, že postoupeny byly záložně v K., a byla na nich již v době, kdy faktury zaslány byly žalované straně. Právem proto namítla žalovaná strana straně žalující nedostatek aktivní legitimace ke sporu, neboť podle § 1396 obč. zák. nemůže postoupený dlužník prvému věřiteli již platiti ani se s ním vyrovnati, jakmile mu postup byl oznámen, což v tomto případě podle obsahu faktur se stalo. Tvrdí-li žalobce, že postoupeny byly faktury záložně v K. toliko k inkasu, jest tvrzení toto proti žalovanému bez účinku, když o tom nebyl žalobcem vyrozuměn. Jak mezi sebou upravily poměr žalobce a záložna, který poměr na venek jest postupem a zejména jaký příkaz postupník snad obdržel a přijal, do toho postoupenému dlužníku nic není a není proto žalobce legitimován k podání předmětné žaloby.